REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
http://www.vlada.si/

Predsednik Državnega zbora

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	16 -03- 2017
Šifra:	020-07/17-125/2
Povezava:	803-01/17-1
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratica:	

Številka: 00104-76/2017/6
Datum: 16. 3. 2017
Zveza: dopis št.: 020-07/17-125/2 z dne 6. 2. 2017

Na podlagi 249. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) vam pošiljam:

– Odgovor na poslansko vprašanje Ljuba Žnidarja v zvezi z načrtom razvoja infrastrukture do leta 2030,

ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela na 126. redni seji dne 16. 3. 2017.

Mag. Lilijana Kozlovič
generalna sekretarka

Priloga: 1

Podpisnik: Lilijana Kozlovič
Izdajatelj: Republika Slovenija
Številka certifikata: 76 32 9e c4 (

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
http://www.vlada.si/

Številka: 00104-76/2017/5
Datum: 16. 3. 2017

Odgovor na poslansko vprašanje Ljuba Žnidarja v zvezi z načrtom razvoja infrastrukture do leta 2030

Vlada Republike Slovenije je prejela pisno poslansko vprašanje Ljuba Žnidarja v zvezi z načrtom razvoja infrastrukture do leta 2030, na katerega podaja naslednji odgovor.

V bližnji prihodnosti se vsekakor predvideva, da se bodo nekatere dejavnosti soočale s pomanjkanjem kadrov, predvsem kadrov s področja tehnike in računalništva. Vsekakor se bomo na strani ponudbe soočali s precejšnim deležem dolgotrajno brezposelnih oseb, ki za ponoven vstop na trg potrebujejo poglobljeno obravnavo, saj s trajanjem brezposelnosti pri večini oseb nastopi tudi izguba veščin, socialne mreže, upad samozavesti ter slabo poznavanje potreb delodajalcev oziroma razmer na trgu dela.

V primeru, da na Zavodu RS za zaposlovanje ni ustreznih brezposelnih oseb za potrebe delodajalcev, se zavod, delodajalci, delodajalske organizacije in šole povežejo in v kratkem roku pripravijo ustrezne programe, v okviru katerih osebe pridobijo znanja in veščine za potrebe delodajalcev. Dodajamo, da se neskladje na trgu dela ne dogaja samo v RS, temveč je pomankanje predvsem tehničnega, zdravstvenega, gostinskega in kadra v transportu opaziti v vseh državah članicah EU. Ne gre pa spregledati dejstva, da se uravnavanje ustrezne ponudbe in povpraševanja na trgu regulira tudi z novim zaposlovanjem tujcev, državljanov tretjih držav, pod pogojem, da v evidenci brezposelnih oseb zavod ne najde ustreznih kandidatov za zasedbo prostega delovnega mesta.

Z vidika usposabljanja ustreznega kadra je bistveno okrepiti povezave med gospodarstvom in izobraževalnimi institucijami. Prav tako je ključno, da podjetja razvijajo in vlagajo v svoje zaposlene z dodatnimi izobraževanji, razvojem kompetenc itd.

Poudarjamo, da je učinek trga dela za mlade v veliki meri odvisen od ustreznosti predvidevanja in odzivnosti izobraževalnih sistemov na potrebe trga dela, saj le usklajenost ponudbe in povpraševanja zagotavlja hiter prehod mladih na trg dela, s tem izrabo znanja in potenciala mladih. Slovenija ima v povprečju zelo visoko izobraženo mladino, manj spodbudna pa je ustreznost izobrazbenih smeri. Pozornost je potrebno nameniti perspektivnim sektorjem, ki predstavljajo potencialni vir zaposlovanja ter lahko predstavljajo vodilo pri prenovah izobraževalnih sistemov.

Področje investicij v predšolsko in šolsko infrastrukturo je podprto z naslednjimi strateškimi dokumenti:

- Program državnih razvojnih prioritet in investicij Republike Slovenije za obdobje 2014-2017,
- Regionalni razvojni program za leto 2014-2020,
- Strategija razvoja Slovenije za obdobje 2014-2020,
- Vizija Slovenije do leta 2050 in

- Strateške usmeritve nadaljnjega uvajanja Informacijske komunikacijske tehnologije (v nadaljevanju: IKT) v slovenske vzgoje in izobraževanja do leta 2020,

ter investicijski načrti:

- Evropska kohezijska sredstva (Operativni program 2014-2020) – Program nadaljnjega uvajanja IKT infrastrukture v vzgojo in izobraževanje,
- Evropska kohezijska sredstva (Operativni program 2014-2020) – energetska sanacija (nekaj) šolskih objektov,
- Nacionalni proračun (za leti 2017 in 2018), projekti iz Nacionalnih razvojnih programov, kot: sofinanciranje investicij v vrtce, osnovne šole, srednje šole, v višini cca. 18 mio EUR (za leto 2017), enako nekje tudi v letu 2018.

Študijske dejavnosti ne moremo in ne smemo zamejiti zgolj na potrebe trga dela in »produkcijo diplomantov«, ki bo ustrezala konkretnim delovnim mestom in s tem delodajalcem, ampak moramo od visokošolskih zavodov pričakovati tudi ustvarjanje novega znanja, znanstvenih paradigem, spodbujanja in učenje kritičnega mišljenja in tudi zaščito ter ohranitev akademske svobode. Le tako bo zaokrožena celota namenov in ciljev, h kateri bomo preusmeriti visokošolsko izobraževanja v prihodnje, s čimer se bo prispevalo k družbenemu razvoju, razvoju stroke, kulture, blaginje ter aktivnemu državljanstvu.

Časi, ko se visokošolskim zavodom ni bilo treba ukvarjati s trgom dela, ker so bili vsi diplomanti sorazmerno dobro zaposljivi in ni bilo prave potrebe slediti diplomantom, kako se vključujejo na trg dela, so minili. Razmere v gospodarstvu in na trgu dela so se spremenile, zavedamo se, da se mora visokošolska politika in tudi visokošolski zavodi bolje pripraviti na te spremembe, še posebej, ker sprememba vpisne politike in ponudbe študijskih programov tako ali drugače vpliva tudi na njihove kadrovske zmogljivosti. Prav zato si želimo socialnega partnerskega sodelovanja delodajalske sfere in visokega šolstva, saj se bodo lažje usklajevale potrebe gospodarstva in struktura vpisa, kar bo omogočilo pridobitev ustreznih aplikativnih znanj in kompetenc ter olajšalo vstop diplomantov na trg dela.

Intenzivna vlaganja v raziskave in razvoj, visoka stopnja inovativnosti, visoko usposobljena delovna sila ter ustrezna informacijsko telekomunikacijska infrastruktura so za razvoj in konkurenčnost države nujno potrebne. Investicijska vlaganja v nove ali obnovljene prostore ter tehnološko opremo omogočajo osnovne pogoje za izobraževanje bodočih strokovnjakov in izvajanje raziskav. Prav tako pa je potrebno zagotoviti tudi ustrezne spremljajoče prostore kot so npr. knjižnice in študentske namestitvene kapacitete, ki predstavljajo podporno infrastrukturo na področju visokega šolstva in raziskovalne dejavnosti.

Investicijska vlaganja na področju visokega šolstva so za obdobje do leta 2020 podprta z naslednjimi strateškimi dokumenti:

- *Resolucija o Nacionalnem programu visokega šolstva 2011–2020 (Uradni list RS, št. 41/11; v nadaljevanju ReNPVŠ11-20),*
- *Evropa 2020: Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast,*
- *Strateški okvir: Izobraževanje in usposabljanje 2020 (ET 2020),*

Omenjeni strateški dokumenti jasno izražajo potrebo, da se v Sloveniji do leta 2020 vzpostavi kakovosten, raznolik in odziven visokošolski prostor. Za dvig kakovosti visokega šolstva in znanstvenega ter umetniškega raziskovanja je potrebno izboljšati prostorske razmere in opremljenost visokošolskih institucij. Povečati je treba vlaganje v novo pedagoško in raziskovalno opremo, vključno s knjižnicami in športnimi objekti, hkrati pa omogočiti tudi boljšo izkoriščenost že obstoječih zmogljivosti. Še posebej so potrebne investicije za vzdrževanje in nadgradnjo informacijsko-komunikacijske tehnologije za njeno uporabo na vseh področjih delovanja visokošolskih institucij.

EU s svojo politiko zgolj podpira nacionalne ukrepe in pomaga pri reševanju skupnih izzivov, kot so staranje prebivalstva, deficitna znanja na trgu dela, tehnološki razvoj in svetovna konkurenca. Sodelovanje na področju izobraževanja omogoča strateški okvir Izobraževanje in usposabljanje 2020 (ET 2020). Dokument ET 2020 je med drugim določil štiri skupne cilje pri reševanju izzivov v sistemih izobraževanja in usposabljanja do leta 2020:

- uresničevanje načela vseživljenjskega učenja in mobilnosti,
- izboljšanje kakovosti in učinkovitosti izobraževanja in usposabljanja,
- uveljavljanje pravičnosti, socialne kohezije in aktivnega državljanstva,
- spodbujanje ustvarjalnosti in inovativnosti, vključno s podjetništvom, na vseh ravneh izobraževanja in usposabljanja.
-

Prav tako imamo tudi na znanstveno raziskovalnem področju investicijska vlaganja za obdobje do leta 2020 podprta z strateškimi dokumenti kot so:

- *Raziskovalna in inovacijska strategija Slovenije 2011–2020 (Uradni list RS, št. 43/11),*
- *Načrt razvoja raziskovalnih infrastruktur 2011–2020,*
- *Strategija pametne specializacije*

Ti strateški dokumenti predstavljajo znanost kot enega od temeljev na znanju temelječe družbe. Domači in evropski javni raziskovalni prostor sta vedno bolj izpostavljena mednarodni konkurenci, zato se morata prilagoditi in usposobiti za nove razmere ter ohraniti privlačnost za poslovni sektor. V skladu z navedenim je dostop slovenskih raziskovalcev do razvite velike raziskovalne infrastrukture ključen za doseganje in ohranitev znanstvene ravni v državi na globalno primerljivi ravni. Ta dostop je mogoč z bolje izkoriščeno obstoječo nacionalno raziskovalno infrastrukturo, zgraditvijo nacionalne raziskovalne infrastrukture in z mednarodnim povezovanjem pri vzpostavitvi skupne infrastrukture.

Raziskovalne infrastrukture so zmogljivosti, sredstva ali storitve, ki obsegajo večjo opremo ali nabor instrumentov ter dopolnjujejo vire znanja, kakršni so zbirke, arhivi in podatkovne zbirke. So gibalo inovacij in osnovni pogoj za raziskovalno delo, hkrati pa so predvsem srednje in velike infrastrukture ključne tudi za njegovo odličnost in za izvajanje najzahtevnejših raziskav. Investicije v izgradnjo in razvoj najmodernejše raziskovalne infrastrukture za države ne predstavljajo zgolj izdatkov, temveč prispevajo k spodbujanju razvoja znanosti, inovacij in gospodarstva, saj najpogosteje vključujejo razvoj unikatnih, še neznanih tehnologij, metod in rešitev, kar neposredno vpliva tudi na strukturo in konkurenčnost gospodarstva. Za zagotavljanje ustreznih pogojev za uporabo raziskovalne infrastrukture pa je potrebno zagotoviti tudi primerne prostorske pogoje.

Izpostaviti velja, da je povečan obseg investicijskih vlaganj pomemben ukrep, ki zagotavlja prenos znanja in tehnologij iz javnih raziskovalnih organizacij v gospodarstvo kar ima multiplikativne učinke na gospodarstvo in celotno družbo. S tem se bo spodbudilo oblikovanje inovativnejšega in tehnološko naprednejšega gospodarstva ter odpiranje kakovostnejših delovnih mest za bolj izobraženo in usposobljeno delovno silo. Skupno delo strokovnjakov in gospodarstvenikov pri razvoju novih tehnoloških, organizacijskih, oblikovalskih, trženjskih in drugih poslovnih rešitev je najboljša pot do večje inovativnosti in hitrejšega tehnološkega napredka gospodarstva.

Investicijske potrebe se skozi čas spreminjajo (dotrajanost objektov, zahteve po ustreznih prostorih zaradi akreditacij, spremembe učnih procesov, tehnično tehnološki razvoj in okoljske zahteve). Glede na to je investicijske potrebe potrebno aktivno spremljati.

V okviru Sektorja za investicije v visokošolsko in znanstveno infrastrukturo na MIZŠ je pripravljen ažuren seznam investicijskih potreb zavodov do leta 2020. Ta namreč služi tudi za izbor tistih investicij, ki bodo v naslednjih letih (so)financirane iz sredstev Proračuna RS.

Na področju **<u>visokega šolstva je evidentiranih</u>** :

- 11 prioritetnih projektov v vrednosti 129.069.486,00 EUR

- 28 ostalih projektov v vrednosti 287.116.487,00 EUR
- 53 projektov energetske sanacije v vrednosti 66.579.971,00 EUR

Skupaj 92 projektov v vrednosti 482.765.944.00 EUR

Na področju študentskih domov je evidentiranih :

- 8 prioritetnih projektov v vrednosti 40.470.756,00EUR
- 2 ostala projekta v vrednosti 3.016.000,00 EUR
- 11 projektov energetske sanacije v vrednosti 5.133.874,00 EUR

Skupaj 21 projektov v vrednosti 48.620.063,00 EUR

Na področju znanosti je evidentiranih :

- 15 prioritetnih projektov v vrednosti 112.725.907,00 EUR
- 6 ostalih projektov v vrednosti 36.924.140,00 EUR
- 16 projektov energetske sanacije v vrednosti 14.822.813,00 EUR

Skupaj 37 projektov v vrednosti 164.472.860,00 EUR

Bistveno pri tem je, da potrebe vedno zelo presegajo razpoložljiva sredstva za izvedbo investicij in da navkljub vsem nujnim razlogom za izvedbo investicijskih projektov ti čakajo na prioritetni listi za uvrstitev v načrt razvojnih programov Poračuna RS vrsto let (povprečno 10-15 let).

Vsled navedenega navajamo podatke o razpoložljivih sredstvih Proračuna RS za izvedbo investicij :

na področju **visokega šolstva PP 573410 – Investicije v visoko šolstvo za:**

- leto 2017 6.479.675,00 EUR
- leto 2018 10.767.099,00 EUR

na področju **študentskih domov PP 575210 Investicije v študentske domove za**:

- leto 2017 1.335. 234,00 EUR
- leto 2018 1.307. 354,00 EUR

na področju znanosti **PP 56981 Investicije v raziskovalno dejavnost**

- leto 2017 1.858.823,00 EUR
- leto 2018 1.485.898,00 EUR

V letu 2017 bo DI - Sektor za investicije v visokošolsko in znanstveno infrastrukturo nadaljeval z aktivnostmi za pripravo projektov (Center znanosti, energetske sanacije, Umetniške akademije Univerze v Ljubljani) in hkrati zaključil naslednje investicijske projekte:

- "Rekonstrukcija objekta DŠD Koper", s katerim bo obnovljenih 50 študentskih ležišč;
- "Obnova ŠD 7 Univerze v Mariboru", s katero bo predvidoma obnovljenih 255 študentskih ležišč;
- "Obnova Fakultete za socialno delo Univerze v Ljubljani", s katerim bo pridobljenih 1.780 m2 novih površin in obnovljenih 1.462 m2 površin visokošolske infrastrukture;
- "Logistični center ZRC SAZU", s katerim bo pridobljenih 2.100 m2 površin raziskovalne infrastrukture.

V zvezi z vprašanjem, zakaj gre predlog zakona, ki bo urejal pooblaščene arhitekte in inženirje, v smeri večje regulacije, zlasti v delu, ki se nanaša na zahtevano stopnjo izobrazbe (zahtevana magistrska raven), je treba pojasniti, da gre pri poklicnih nalogah, ki sodijo v opis nalog pooblaščenih arhitektov in inženirjev, za izvajanje visoko kvalificiranih storitev, ki neposredno vplivajo na javni interes in sicer neposredno na področje zdravja in življenja ljudi. Zato je višja stopnja regulacije nujna in potrebna. Obenem je treba pojasniti, da primerjava z drugimi evropskimi državami na tem področju brez istočasne primerjave študijskih programov in drugih instrumentov, s katerimi se varuje javni interes (strokovno - vsebinsko preverjanje projektov na upravnih organih ob izdaji dovoljenj, večja vloga inšpekcijskega nadzora med gradnjo, dodatno preverjanje izvedbene dokumentacije in supernadzor med gradnjo s strani neodvisnih izvedencev, ki nadomešča uzakonitev manj reguliranih projektantov itd.) ne more biti povsem objektivna. Cilj nove gradbene zakonodaje je namreč povečanje odgovornosti pooblaščenih arhitektov in inženirjev ter s tem manjša vloga države pri graditvi objektov, zaradi česar je potrebno zagotoviti njihovo strožjo regulacijo.